

v ukrutenství se jim obrátily. Nadto uvedli na sebe cizí národy, jako Francouzy, Goty, Vandaly neb Srby, kteří pejchu jejich zkontrolili, rozkoše, město se všemi kratochvílemi, *theatry*, nádhernými paláci vyvrátili a vysokomyslnost snížili (čehož jim potom onen slavný *SejJio*, vyšetřiv při dotčených divácích veliké neřády, žádným způsobem povoliti nechtěl, aby se jaká stavení více pro hry obecné vyzdvihovati a vzdělávati měla, pravě:

NOI esse foelieem rempublicam stantibw. moenibus et luentibus jJojmli 11loribus.

To jest: že ta obec šťastná nebývá, v které se samé nádherně zdi a stavení spatřují, v lidech pak chvalitebné ctnosti a mravy hynou a se boří.)

XX Jestliže tedy předoznámění Římané na onen čas tak snažně pracovali o vyzdvížení slavných, rozkošných a nákladných stavení pro samé toliko kratochvíle tělesné a rozkoše pomíjející, ať nedím věci ty, z nichž lidé na ně patřící netoliko nesmrtnosti nenabývali, ale mnohem víceji při tom ctnosti a obcování šlechtě potracovali. Čím víceji my křesťané, kteří jsme Bohu Otci pro Krista Pána, nejmilostivějšího Vykupitele našeho, nad pohany milejší, tuto křesťanskou knížku, jenž slove *Theatrum mundi minoris*, oblíbíti máme, ne proto, abychom na něm cizí tělesné a pomíjející rozkoše spatřovali, ale abychom naše vlastní bídly, zármutky, trápení a neřesti, při nás hned od početi v životě matek našich až právě do hrobu dědičným právem zůstávající, jako v nějakém zrcadle uhlédali, a že jsme toliko na tomto světě podruzi a pohostinu, nic svého vlastního nemající, znáti se učili.

Nebo jako Římané ne bez příčiny své hry a kratochvíle na pět oznámených palácův tak rozšafně rozdělili, ano také, co by na kterém provozováno býti mělo, bedlivě vykazovali, proti kterémužto jejich nařízení neslušelo *comediantum*,

XXI honcům, kejklířům i jilným kratochvilníkům pro uvarování zmatkův do cizích míst se vřítati a na nich své hry ukazovati, jako *comedianti a tragaedianti* mívávali svá obzvláštní *thea*

tra, zpěváci i jiní *musicci* provozovali své zpěvy a *mu/siky in odeis*, honci, zápasníci, pěstníci i ti, jenž divokou, líto u zvěř v hromadu spouštivali, ukazovali rekovství svá *in circis*, závodníci *in stadiis, atletae*, to jest rekové, kteří času zimního

před lidmi o věnce se potejkávali, zůstávali *in xysto*: tak ná podobně při člověku se nachází, kterýž ne v jednostejném způsobu živ jsa postaven bývá, ale každý věk svou bidu a *miseriU* (jichž se od početi jeho v životě matky až do hrobu ne malý houf vyčisti může) s sebou přináší. Protož vidělo se za slušné ty všechny *miseriae* jeho na pět rozdílných *aetu* rozdělit, jednu každou z nich s vysvětlením přirozené vlastnosti na obzvláštní *theatrum* k spatření představit.

V prvním *actu* spatřovati se bude jeho *miseriae* při početi.

V druhém při narození a na tento svět vykročení.

V třetím při vychování a dobře zvedené kázni. I

V čtvrtém při vlastním jednoho každého povolání a způ- XXII sobu života.

V pátém a posledním způsob při sešlosti věkem jeho a skrze smrt z tohoto SVČI<1 vykročení.

Tyto pak *miseriae* trojím způsobem k *tragaediem* se při podobniti mohou:

Jedno proto, že do *tragaediae* nejslavnější potentátové světa tohoto, jako králové, knížata i jiní velikomocní, časem také i bohové uvozování bývají.

Druhé, že ve všem způsobu obsahují věci protivné, bouřlivé, odporné a dokonávají se velmi smutně a žalostivě.

Třetí pro její povahu a vlastnost, kteráž žádnému v ničemž nepochlebuje, nýbrž samou pravdou buď vděk, nebo nevděk přednáší. V čemž nám za důvod býti může onen slavný řecký *poeta tragieus, Euripides*, kterýžto sa požádan od *A r chelaa*, krále macedonského, aby o něm *tragaedii* sepsal, žádosti jeho odepřel, prose, aby toho nežádal, jinak že by muselo něm to sepsati, což vlastně k *tragaedii* přináležti, jakž *Ovidius* dokládá: *Venit et ingenii violenta tragaedia passu.*

A poněvadž tato *materiae*! samého člověka (jakožto od Boha nade všechna stvoření světa nejvyššího, slávou XXIII a ctí korunovaného, anobř vedlé svědectví královského proroka pánem země i moře ustanoveného) se všemi jeho bídami a zármutky na plac vyvozuje, přičemž mu nesluší pro jeho vyvešnost pochlebovati, než co samo v sobě jest pravdivé, na světlo přednáseti: slušné tedy jest, aby do předního klídu na tomto *theatrum* k spatření svých nestatečných a zarmoucených začátkův představen byl.

Takoví pak zármutkové jeho na tomto *theatru* se ukazují a začátky bídného života vůbec pronášejí, hned tehď, když (jakž veš dotčeno) v životě matky své počat bývá. A tuť se již člověku opravdová *tragedia* k budoucímu rytěrování zde na tomto světě začíná, při kteréžto zdaliž se co potěšite dlného, veselého, stálého, bezpečného a věčně trvajícího spatří? Nic ovšem, jediné všechno smutné, tesklivé, bídné a zarmoucené, a jakž *Innocentius' de miseria humana* napsal:

1

Videbit homo formationem sui de /uto, de pu/vere et de cinere, quodcumque est viliissimo et spurcissimo spermate conceptum in foetore /uxuriae quodque deterius est in /abe peccati.

To jest: Uhledá člověk, že jest z bláta, prachu a popela zformován, jenž jest nejmrzutější a nejohavnější semeno, v nečistotě chlipné počat, a což nejhoršího, jest těžkému hlíchu poddaný. I

XIV Co dále spatřil svůj ohavný a smradlavý žalář, v němž se zdržuje, k tomu zůstává skrovný čas v životě matky své, v prvních svých začátcích nic jiného není než mrtvý talov, žádné v sobě čitelnosti nezdržující, pokudž přirozenou horostí zahříván, tei toučkou mázdřičkou popjat, duchem spolu se krví smíšeným naplněn nebývá. Dále, kterak i jiné částky těla jeho ve čtyřiceti a pěti dnech se všemi oudy a smysly k dokonalému zformování přicházejí a po rozdělení napsaných oudův duše živá od Pána Boha skrytou mocí do něho se vlévá.

Item, kterak zůstává v životě matky své pokrmu nepřijemného a velmi ohydného požívati a v temné jeskyni devět měsícův pořad věznem zůstávati musí.

Naposledy, zdali to všem známé není, kterak trvá v životě mateřském po ten čas znamenitého trápení a bolesti jiné přidává?

Jedno tehď, když matka přirozenou chuť k jídlu a ku pití potracuje a k chutnání neobyčejných a poněkud ohavných pokrmův za příčinou pokažených vlhkostí se přivozuje.

Druhé, když ne toliko dosti skrovně uražená, nadto veš nepřijemným smradem uhašeného oharku vedlé svědectví *Plinia* stížen bývá, jak sám sebe, tak i ubohou matku v nebezpečnosti života přivozuje.

Třetí, když vedlé uloženého cíle od Pána Boha na tento svět proti způsobu přirozenému rameny, koleny, též hřbetem vykračuje a se rodí, časem také i smrtí svou na ubohou rodičku smrt uvozuje, jakž toho hojně příkladově v historiích se nacházejí, že přebídné matky požívavše zdraví dobrého pro spomožení člověku rozličnými instrumenty otvírány, kuchány a žalostivě usmrceny bývaly.

A tenť jest první stupeň a začátek bídnosti a zármutkův člověka v životě matky zůstávajícího, kterýmž všechno lidské pokolení, začna od císařův, králův i jiných slavných potentátův světa tohoto až do nejzvrženějšího žebráka, poddáno býti a je, chtějte nebo nechtějte, podniknouti musí. Přičemž se všem od Pána Boha zde na tomto světě vyvešnějm naučení dává, aby bližních svých v chudobě, nouzi postavených a opovržených netupili a nezlehčovali, ale rozpomenuli se na to, že i oni v podobné nečistotě souce počati, těchž zármutkův a nebezpečnosti zakusili a jich oučastni býti museli. I

Při druhém *actu tragaadiae* této uvozuje se člověk *ii/ XXII odeum*, to jest: do domu, v kterémž všechno lidské pokolení s svou přirozenou l1lusikou se shromlažduje. A to tehď, když z života matky své na svět vykračuje.

Ten zajisté, jakž na velikomocný palác světa tohoto první nohou vystupuje, beze všeho přinucení sám od sebe píseň

novou a neobyčejnou, již se v životě matky vynaučil, s sebou na svět přináší. A ta vpravdě ne tak obveseluje *spectato!*)' přítomné (jakž se dalo u Římanův), jako víceji zarmucuje, protože jest kvílení a nařikání plná. A jakkoli toho tehdáž žádné slušné příčiny nemá, aniž by pak měl, tomu jakožto nedochůdče a nemluvnátko nerozumí, jako jiní lidé obojího pohlaví a věku dospělého, kteří za slušnými příčinami slzí vylévají, bud'to tehdáž, když své milé přátele, manželky, manžely, dívky, bratry, sestry, statky, zboží, poctivost potracují, aneb těžkými nemocmi, vězením a k těm podobnými neřestmi trápeni a sužování bývávají: však nicméně přiro

XXVII zeným I nedostatkem souce k tomu veden, jakž jen světlo světa tohoto spatří, nejinák než jako by mu se znamenité ublížení dalo, smutný zpěv začíná a bídy své nastávající, poněvadž jich ještě slovy vyjeviti neumí, aspoň slzami a lkáním osvědčuje.

Širokého placu neb Zrcadla světa kníha druhá

v první knize člověka jsme připodobnili nerozumným životčichům, ukázavše, že na něho nikoli nesluší, aby pro svou vyveščenost pejchati měl, věda dobře, že jest v mnohých věcech

nad ně sniženější. A pro *tož* po založení tohoto sk rovného zá

kladu, jež jsme povrchně vyrejsovali a jako hmotnější za
1 částky bíd a neřestí lidských vysvětlili, **I pozůstává, abychom**

alšímu vypsání předsevzetí našeho a dokonání jich při upili, dáleji pronikli a toto přeneš'astné života lidské skončení, začnouce hned od jeho početi a narození, pře běhnouce všecky částky života, dokavád ho k hrobu (jenž jest nejvyšší a všech věcí nejposlednější termin) nedoprovodíme.

Přede všemi pak věcmi pošetríme, z jakého jiného semene jest narozen, jediné nečistého a ohyzdného? *Jaké* místo početi jeho, jediné ohavný a smradlavý žalář?

A kterak zůstává skrovničký čas v životě matky své, nic iného není než jako nějaký kus těsta, kterejž v sobě žádné šitedlnosti nezdržuje. Nebo jakž matka v životě počne a v sobě oboje semeno (totiž mužské a ženské) zachová, je ořirozenou horkostí jako v nějaké horké peci zahřívá, tehdáž se na na něm teňoučká *kožka* podobná vaječní **I** mázdříčce ako nějaká obálka po vrchu popne, ta pak materie zahuštěná
1ení
1ež jako nedošlé vejce, na kterémž ještě škořepiny nebývá.

Potom po několika dnech (rozuměj sedmi) duch spolu se krví smíšený pomalu zvirati začíná, takže semeno, souce horkostí naplněné, pomalu se nadejmá, vzhůru pne a z sebe tři bublinky jako skrovničké měchejčky vypouští a ty se poznenáhlu jako na *vodě* ustavičně vznášejí.

Tato pak místečka jsou, v nichž se přední tři částky tohoto nejpyšnějšího životčicha formují, totiž játra, srdce a mozk, jenž jest tohoto celého tvorů nejvyveščenějšího částka a stolice všech smyslův, opravdová studnice, z níž všec-ky čitedlnosti, hnutí velikého paláce rozumnosti a paměti plynou.

Týmž způsobem pošetríme-Ii popořád i na jiné částky těla lidského, kterak sou zformované a jakým způsobem **I** deřát- 33h *ko* v životě matky zůstává v prvních měsících *moč* skrze průduchy od pupku do jedné sk rovné kožky, k témuž pohodlí od přirození obzvláště oddané a od dítěte oddělené, vypouštětí začíná a kterak ještě tehdáž polehčení zadečkem nemívá, plod zajisté usty *do* bříska ještě tehdáž nic nepřijímá, aniž žaludek povinnosti své vykonává, pročež nic toho *do* střivek vnášeti nemůže, Zase kterak v prvních šesti dnech semeno není než jako nějaké mlíčné syření, potom po devíti dnech krev a po dvanácti opět bývá maso, naposledy po osmnácti dnech jiní oudové těla se formují. Kterážto dny, když se sečtou, nalezněš, že člověk ve čtyřicíti a pěti dnech se všemi oudy a smysly těla v životě matky k dokonalému zformování přichází, a maje již všecky oudy rozdělené, tčprva duše živá od Boha skrytou mocí do něho se vlévá. A již živ býti začíná, protože již má v sobě čitedlnost. **I**

Nevěřím, aby mohlo býti srdce tak kamenné a zatvrzené, **34a** aby patřením na tento bídný a mizerný způsob lidský nemuselo se tomu velice podiviti. Ale však toto, o čemž sme již oznámili, jest *cos* chatrného, jestliže bedlivěji popatřime na níže doložené věci.

Kdo by se nezhrozil patře na pokrm, jímž se děťátko živí, a skrze jaké průduchy, dříve nežli usty hýbati může, pokrmu požívá, k tomu kterak jest přirození jeho tak mdlé, nedo

statečné a velmi nebezpečné, v jeskyni své zůstává, takže mnohdykrát, když matka dosti skrovně uražená aneb smradem zhašeného oharku obtížená bývá, plod pojednou umírá. Odkavádž to pošlo, že *Plinius* oplakav lidskou mizerii pověděl:

Velikou lítostí se hanbiin, patře na to, že člověk, jenž jest nejvzteklejší nade všecky životčichy, tak jest bídnej a padlej, že častokráte zhašením svičky smradem oharkovým ubohou

matku k nedošlému porodu s velikým nebezpečenstvím přivozuje. A medle jaké stravy v životě matky požívá? Aneb jak mu přirození stkvostný pokrm připravilo? Vpravdě kdybychom na týž ohavný a nečistý pokrm popatřiti měli, zhrozili bychom se ho. Co pak pošetríme-li, kterak ho platně zažívá, mnohém víceji tomu se podiviti musíme. Protože krvotem matky své, jenž jest tak ohavný, že toho, což o něm mudrci a lékaři, kteříž o skrytých věcech přirozených vypisují, leč s hrůzou vypraviti nemohou, živiti se musí.

Kdo by o tom širší zprávu věděti chtěl, čti *Plinia*, ten o těch všech věcech v své historii obšírně vypisuje.

Jsouce již tímto jedovatým pokrmem dosti dlouhý čas vysyceno a zformováno, k tomu v náležitý způsob povyroste, hojnějšího vyživení potřebujíc a nemohouc pokrmu skrze pupek dosytosti přitahovati, víceji sebou pachtuje, aby pokrmu hledalo. A ta jest příčina, proč sebou tak pohybuje, mázdříčky a žilky, kterýmiž až posavád obvázáno bylo, roztrhuje. Matka pak cejtíc sebe býti obtíženu, plodu déle v sobě zdržovati nechce, nýbrž usiluje jej z sebe vyvrcti, pro tož se otvírá, nemluvlíátka pak ucejtíc vítr, skrze skryté přirození matky vzhůru vstupující, tím více se *versus os matricis* tiskne, a tak na světlo světa tohoto, ne bez znamenitého nebezpečenství a bolesti tílka svého subtilného a mdlíčkého, vylejvá. Pod tím pak jakého trápení a bolesti ubohé matce v těch devíti měsících, dokavád je v životě svém nosí, nepřidává? Abychom na ten čas všech jejich neřestí nepřipomínali, některých toliko nakrátce dotkneme. Mnohé zajisté v tom čase, pokavád jsou těhotné, přirozenou chut k jídlu a pití potracují,

Jednák tento, hned zase jiný pokrm chutnají. Některé z náramné mdloby a nedos, tatku pokažených vlhkostí lidské ma so tak žádostivě oblibují, jakž se u historikův čte, že mnozí nešťastní manželé z domův svých před manželkami ucházeti a jinde na čas zdržovati se museli. Mnohé jedí popel, hlínu, uhlí a k těm podobné věci (vedlé velikostí pokažených vlhkostí v životech jejich oplejvajících) s velikou chutí. K to

mu také jaké bolesti a ouzkosti nebohé matky při porodu snášeti nemusejí? Jednák zajisté nemluvlíátka z životův matek vycházejí rameny, některá nohami a jiná kolinky, mnohá také i napříč hřbitky. Toto jest pak cosi hrozného, že začastý (což může býti těžšího a odpornějšího a na čež bez strachu zpomenuiti nemohu) místo bab musíme ku porodu povolávatí lékařů, doktorů a bradýřův, aby nemluvlíátka v životě matky rozkuchali, potrhali a po kusích ven vytáhali. Někdy také nevinná a přebídná rodička požívajíc způsobu dobrého zdraví zažíva rozličnými instrumenty otvírána a pro spomožení děťátka žalostivě usmrcená býti musí. I

Časem také dítky se rodí tak mrzuté a šeredné, že bývají podobnější k příšerám nežli k lidem, některé se rodí dvouhlavé, čtvernohé, jiné v hromadu srostlé, jako by se objímaly, jakž se v Frankrejchu přihodilo, že se narodilo dvě děvčátek rameny v hromadu srostlých, z nichž jedno byvši za chvílku živé umřelo a vedlé sebe druhé, čerstvější, umřvilo.

Píše *Polidorus*, že jedna matka před tím, než *Marcellus* od *Hannibala*, knížete kartaginenského, byl zahrán, porodila dvě pacholat s slonovou hlavou. A jiná dítě se čtyřma nohami, nápodobné hovadu.

Jiní historikové píší, že léta Páně 1518 v Římě jedna vzácná kuběna porodila půl psa a půl člověka.

Spisovatelé indianských historií za pravdu jistí, že se mezi nimi posavád začastý nacházejí pacholátka odpolu k lidem a odpolu k šelmám podobná, I protože se někteří zhovadilí lidé ohyzdně a proklaté s životčichy spojují. Mnohé se rodí dokonce slepé, němé, hluché, nestatečné a na některém oudu

zohavené, z čehož přátelům veliký zármutek pochází, ubohé matky v zlou pověst mezi lidmi se uvozují, otcové náramně zahabují, takže pošetřime-li bedlivěji na všeckna tajemství narození našeho, shledáme ono staré přísloví, kteréž takto zní, příliš pravdivé býti: Nečistotně a smradlavě se počináme, v zármutku a bolesti rodíme, v ouzkostech a v prácech vychovávání býváme.

Ted' máš, milý člověče, první *act* lidské *traegedie*, správu a regiment, pokavád v životě matky své jako v nějakém temném žaláři vězí.

Také-li tento bídný vězeň, pokud z mateřské skrejše vynikl, jiných nedostatkův dokonce prázen bývá? Ale pošetřme dále na něj, jaký bývá na zemi, k komu medle jest podobněj 37: \ší? jako bídnému červičku, kterýž se z země I vyhrabal? A jakým rouchem bývá přiodín, tehdáž když svů nohu na velikomocný palác svčta tohoto vnáší, jediné krví skropeným?

Všecken zajisté jest krví pokálený a zmazaný, nejsa nic jiného než obraz hřicha, ježž Pisma svatá pod vyznamenáním krve častokrát zastíňují. Ó přetěžká potřebnosti, ó přebídný osude, že člověk má hřichu poddán býti a k tomu i služebníkem jeho slouti, prvé nežli jej spáchá.

Toto jest ten trpký hrozen, kterýž Jeremiáš prorok připomíná: Otcové naši snědli hrozen kyselý, po němž my, synové jejich, až posavád laskominy neseme a jimž jest hřích přirozený vyznamenán.

Jaká pak medle první píseň člověka bývá, když se na svět dostává? jediné pláč, kvílení a nařikání, jenž nic jiného nejsou než předchůdcové a věští jeho budoucích *miserií*, 37h kterýchž poněvadž slovy vypraviti nemuože, I aspoň slzami a lkáním toho dosvědčuje. Aniž však velikomocní potentátové, králové, císařové, knížata i jiní všickni, kteří veliké bouřky a pozdvížení na tomto světě vzbuzují, jakým jiným obzvláštním začátkem na svět se zrodili. Nejmenší červíček hned od přirození, jakž na svět vynikne, po zemi se plazí a pokrmu sobč hledati začíná. Kuřátko, jakž se z škořepiny vylíhne, čistotně a neporušené se nachází, nepotřebujíc tako-

vého obmytí a opatření jako člověk, hned matky následuje, poslouchá, kolikrátekoli od ní zavoláno bývá, běží, začíná samo zrnýčka po zemi sbírat. A jakkoli luňáka zlosti nikdá nezkusilo, však jsouce samým přirozením k tomu vedeno, jeho se strachuje a před nebezpečenstvím uchází.

Ale pošetřme na člověka, ten přicházeje na svět nic jiné ho není než jako nějaká špatná přišera a smradlavá nečistota, kterýž se od jiných životčichův dopustil sežrati, kdyby 38a jistými prostředky opatrován nebyl, k tomu dřiveji by hladem umřel, nežli by prsy mateřské nalezl. Ano tak by brzo jedu jako pokrmu dobrého zakusil, snadno by také rozpálené železo do rukou uchytil, protože dobrého od zlého rozsouditi neumí. Pakli se zanechá v svém hnízdičku a plénkách, shledáš, že spíše v své vlastní nečistotě shnije a dokonce zahyne, nežli sobč spomůže, k tomu tak jest nedostatečný a mdlý, že z svého vlastního hnízda nečistoty vykliditi nemůže, což nejchatrnějš ptáčkové i jiní životčichové výborně znají. Ted' máš libou vůni kterouž přirození člověka jako nějakým rozkošným pízmem a balšámem podkouřiti a toho, kterež se dělá Herkulesem a mistrem : hlavou nade všemi zvířaty nazejvá, namazati chtělo.

Chce-li pak toto nedostatečné, mnohejmi nemocmi obklí čené a v hlubokém víru potopené stvoření užitečnč I krme- : no a prospěšnč vychováno býti, potřebuje pokrmu mateřských jakožto přirození svému vlastně oddaného, pro kteroužto příčin přirození jim dvou prsův jakožto flašek a řápkův k té věci velic pohodlných propůjčilo.

Ale v pravý pravdě, kolik se nynějších časův matek nach zí? anobrž ať díím raději, má-li se pravda vyznati, ukrutný macoch, kteréž vyňavše z svých střev nemluvnátko, místo vy chování vysílají je od sebe ledakams do vesnic, aby nebožátl od cizích a neznámých žen kojená byla, kteréž je často promčňují rodičům místo jejich vlastních jiná, cizí podvrhují.

Pod tím pak takové matky za to se nic nestydí, když se vopicemi chovají a líbají, mnohém ochotnějš štčňata než vlastní plod života svého, kterýž pod svým srdcem nosily

I

Nautarum miseriae et pericula

. První bída, marinářův a plavcův

A předně začněme od těch, kteří po moři pracují a živnosti sobě na vodách dobejvají. Kolikerá prosím I nebezpečnost dnem i nocí přetrpěti nemusejí, jací jejich jiní příbytkové? jedině smradlavý a nečistý žalář. Jaký jejich život, jaké šactvo? jedině vlhká houba a přivalová latrina.

Krov jejich jest obloha nebeská, jsou ustaviční tuláci, bludaři, věční vypověděnci, nikdá neodpočívají, souce každé hodiny poddání rozličným neřestem, prškám, hromobití, bouřkám a větrům mořským, sněhu i jiným odporným slotám, před zloději a loupežníky mořskými životy svými žádné chvíle bezpeční nejsou, nýbrž každého času nenadálého ourazu, buďto že šířové jejich zavadíce o skalí mořské, neb jinou fortunou v kusy roztřískání, oni pak místo hrobu v břiše některého velryba pohřbeni budou, očekávají musejí.

A protož jeden řecký mudřec jménem *Bias* nemohl věděti, má-li tyto lidi mezi životčichy zemské, čili mezi obludy mořské položit, k tomu pochyboval velice, mají. ti mezi živý „a čili mezi mrtvý počtení býti.

Jiný mudřec, *Anacharsis*, říkával, že plavci nejsou od smrti než toliko tří prstů, mině dubové fošny, z nichž šířové dělání bývají.